

Προτεραιότητες και σχέδια για τη θητεία 2003-2004

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Όπως προανήγγειλα κατά την ανάληψη των καθηκόντων μου, θα σας παρουσιάσω σήμερα το πρόγραμμα εργασίας στο οποίο θα συμπεριλαμβάνονται οι στόχοι στους οποίους η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή πρέπει να σημειώσει πρόοδο εντός των δύο προσεχών ετών, ούτως ώστε να αυξηθεί η ικανότητά της να εκπληρώνει αποτελεσματικά τα καθήκοντά της και να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της.

Το εν λόγω πρόγραμμα εντάσσεται στο πλαίσιο και στο πολιτικό χρονοδιάγραμμα που σκιαγράφησα στον λόγο μου κατά την ανάληψη των καθηκόντων μου, στις 23 Οκτωβρίου.

Στον λόγο αυτό είχα αναφερθεί στα σημαντικότερα προβλήματα και θέματα που η ΕΟΚΕ θα κληθεί να εξετάσει κατά τα επόμενα δύο χρόνια. Θα ήθελα, εάν μου επιτρέψετε, να τα επαναλάβω και να συμπληρώσω ορισμένα στοιχεία που αφορούν:

- το σύνταγμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- την αντιμετώπιση της γεωγραφικής και πολιτισμικής της διεύρυνσης,
- την περαιτέρω ανάπτυξη του ευρωπαϊκού κοινωνικού προτύπου,
- τη συστηματική επιδίωξη μίας αειφορίας σε όλους τους τομείς της πολιτικής,
- την αναθέρμανση της οικονομικής ανάπτυξης, την ενθάρρυνση του επιχειρηματικού πνεύματος και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας,
- την καταπολέμηση της ανεργίας και της φτώχειας,
- την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη του τρίτου κόσμου,
- την οικονομική, κοινωνική και πολιτική ένταξη των μεταναστών,
- τη διατήρηση και εδραίωση της ειρήνης.

Επιθυμία μας είναι, προς το συμφέρον των πολιτών καθώς και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να προσφέρουμε χρήσιμη και ποιοτική συμβολή για την επίλυση των προαναφερθέντων προβλημάτων. Για να επιτευχθεί αυτό, πρέπει οι συστάσεις και οι δράσεις μας να λαμβάνονται δεόντως υπόψη και να γίνονται δεκτές από τους αρμόδιους για τη λήψη αποφάσεων στο Ευρωπαϊκό

Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή, πράγμα που προϋποθέτει ότι η ΕΟΚΕ οφείλει να συνεχίσει τις προσπάθειές της για την ανάπτυξη και τη βελτίωση της διάρθρωσής της, καθώς και των μεθόδων εργασίας της.

Με βάση τα ανωτέρω, διακρίνω ουσιαστικά τέσσερις άξονες δράσης τους οποίους θα πρέπει να ακολουθήσουμε με αποφασιστικότητα και με συστηματικό τρόπο:

1. *Να αξιοποιηθεί στο μέγιστο βαθμό ο ρόλος της ΕΟΚΕ ως συμβουλευτικού οργάνου ενόπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, με εντατικοποίηση της συνεργασίας με το εκάστοτε όργανο.*
2. *Να βελτιωθεί η αντιπροσωπευτικότητα και η αξιοπιστία της ΕΟΚΕ ως θεσμικού εκπροσώπου της κοινωνίας των πολιτών.*
3. *Να αναπτυχθούν τα μέσα και οι εσωτερικές δομές της ΕΟΚΕ.*
4. *Να ενισχυθεί η παρουσία της ΕΟΚΕ στο διάλογο για το Μέλλον της Ευρώπης.*

Είναι ευνόητο ότι και οι τέσσερις αυτοί γενικοί στόχοι αλληλοσυνδέονται στενά. Οποιαδήποτε πρόοδος σημειωθεί σε έναν από αυτούς θα μας βοηθήσει να προοδεύσουμε και να τελειοποιηθούμε και στους υπόλοιπους.

Εάν επιμένω τόσο σε αυτό το σημείο είναι επειδή ακούγονται κάποιες φωνές σύμφωνα με τις οποίες καλά θα κάναμε να επικεντρώσουμε τις προσπάθειές μας στο πρωταρχικό μας καθήκον, δηλαδή να περιοριστούμε στην έκδοση γνωμοδοτήσεων. Οποιαδήποτε άλλη πρωτοβουλία διαχέει απλά τις προσπάθειές μας και σπαταλά την ενέργειά μας.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το κυρίως έργο μας συνίσταται στο να συμβουλευόμαστε τα νομοθετικά όργανα μέσω των γνωμοδοτήσεών μας. Όμως, γνωρίζουμε, επίσης, από πείρα ότι όσες γνωμοδοτήσεις και εάν παράγουμε, όσο επιμελημένες και άρτιες και εάν είναι, δεν πρόκειται να έχουν κανέναν απολύτως αντίκτυπο εάν η ΕΟΚΕ ως όργανο δεν επιτύχει να βρίσκεται στο προσκήνιο της επικαιρότητας, όπως απαιτεί η σημερινή κοινωνία των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, εάν εμείς, ως μέλη της, δεν δηλώνουμε παρόντες στη γενική πολιτική συζήτηση, εάν δεν επιτύχουμε τη στήριξη των δυνάμεων που υποτίθεται ότι εκπροσωπούμε και στις οποίες οφείλουμε τη νομιμότητά μας και, τέλος, εάν δεν διαθέτουμε, κατά συνέπεια, την εκτίμηση των οργάνων που έχουμε την ευθύνη να συμβουλευόμαστε.

Η προσωπική δέσμευση των μελών της ΕΟΚΕ, και του κάθε Συμβούλου της μεμονωμένα, είναι απαραίτητη για να κερδίσουμε την εκτίμηση αυτή. Εάν εμείς, τα μέλη της, δεν υποστηρίζουμε τα συμφέροντα της ΕΟΚΕ με κάθε ευκαιρία που παρουσιάζεται, δεν μπορούμε να έχουμε την απαίτηση να την αντιμετωπίζουν οι άλλοι με σεβασμό.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση διαθέτει μια πολύπλοκη πολιτική αρχιτεκτονική και, συνεπώς, η φωνή μας πρέπει να ακουστεί μέσω πολλαπλών διαύλων εάν επιθυμούμε να ληφθεί σοβαρά υπόψη το μήνυμά που καλούμαστε να διαδώσουμε.

Υπό το πνεύμα αυτό, θα σας παρακαλούσα να θεωρήσετε τις προτάσεις μου ως ένα σύνολο. Όλες οι προτάσεις έχουν τον ίδιο προσανατολισμό και ο στόχος τους είναι να βοηθήσουν την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή να πληροί ολοένα καλύτερα την κύρια αποστολή της, που είναι να υπηρετεί τα συμφέροντα των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πριν ένα μήνα, στις 12 Νοεμβρίου, παρουσίασα τις γενικές γραμμές του προγράμματος στο Προεδρείο το οποίο αφιέρωσε στο θέμα αυτό μια εμπεριστατωμένη συζήτηση. Το Προεδρείο όχι μόνο μου εξέφρασε την απεριόριστη συγκατάθεσή του αλλά εξέφρασε, επίσης, και ορισμένες προτάσεις τις οποίες ευχαρίστως υιοθέτησα. Επομένως, το υλικό που θα σας εκθέσω έχει ήδη υποστεί μια πρώτη δοκιμασία και είμαι πεπεισμένος, ή τουλάχιστον ελπίζω, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι και εσείς με τη σειρά σας θα στηρίζετε σήμερα αυτό το πρόγραμμα και ότι θα καταβάλετε κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να το υλοποιήσουμε από κοινού κατά τα επόμενα δύο έτη.

Ας εξετάσουμε λεπτομερώς τις τέσσερις γενικές κατευθύνσεις του προγράμματος. Ο στόχος της πρώτης γενικής κατεύθυνσης είναι:

1. Να αξιοποιηθεί στο μέγιστο βαθμό ο ρόλος της ΕΟΚΕ ως συμβουλευτικού οργάνου ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου του Συμβουλίου και της Επιτροπής με εντατικοποίηση της συνεργασίας με το εκάστοτε όργανο

Για το σκοπό αυτό, καθώς και με στόχο να βελτιωθεί όσο το δυνατόν περισσότερο η ποιότητα των συμβουλευτικών εργασιών της και να έχουν όσο το δυνατό μεγαλύτερο αντίκτυπο, σκοπεύω καταρχήν να συνεχίσω τον προσανατολισμό υπέρ της αναγκαιότητας και κατάλληλα προσαρμοσμένης επιλεκτικότητας των εργασιών της ΕΟΚΕ, όπως αποφασίστηκε από το Προεδρείο τον περασμένο Ιούλιο.

Θα ήταν σκόπιμο, εάν μη τι άλλο λόγω των περιορισμένων πόρων που διαθέτουμε, να δίδουμε προτεραιότητα στη μελέτη εκείνων των θεμάτων ή ζητημάτων που χαρακτηρίζονται από ευρεία πολιτική και κοινωνική εμβέλεια και για τα οποία γνωρίζουμε ότι αναμένεται η θέση της ΕΟΚΕ. Θα ήταν περιττό να καταρτίζουμε και να εκδίδουμε γνωμοδοτήσεις με τις οποίες δεν σημειώνεται η παραμικρή πρόοδος, είτε διότι κανείς δεν ενδιαφέρεται για τα στοιχεία που προβάλλουμε, είτε διότι με τη γνωμοδότηση αυτή δεν προσθέτουμε στη συζήτηση το παραμικρό νέο στοιχείο σε σχέση με τις απόψεις που έχουν εκδώσει άλλοι φορείς. Αντ' αυτού, θα ήταν σκόπιμο να αξιοποιήσουμε την ενέργεια και τους πόρους μας για μια καλύτερη προεργασία, π.χ., στα πλαίσια ομάδων μελέτης και ακροάσεων, και για την καλύτερη προβολή των εργασιών της ΕΟΚΕ σε πολιτικό επίπεδο αλλά και στη κοινή γνώμη.

Το Προεδρείο φέρει ιδιαίτερη ευθύνη για τη σωστή εφαρμογή αυτής της επιλεκτικότητας, στο μέτρο που, σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό, είναι αρμόδιο για την επιλογή των θεμάτων που επιθυμούμε να εξετάσουμε. Στη πράξη, όμως, την ευθύνη για το σωστό προσανατολισμό των εργασιών φέρουν οι πρόεδροι των ομάδων σε συνεργασία με τους προέδρους των τμημάτων. Το προηγούμενο Προεδρείο, εξάλλου, έλαβε σαφείς αποφάσεις σχετικά, με συγκεκριμένες συστάσεις που πρέπει να ακολουθούνται.

Χθες, είχα μια άτυπη συνάντηση με τους προέδρους των ειδικευμένων τμημάτων για μια ανταλλαγή απόψεων, κατά την οποία συζήτησα μαζί τους για τη συμβολή που μπορούν να προσφέρουν ο καθένας στον τομέα του και όλοι μαζί για τη συλλογική μας προσέγγιση ώστε να μπορέσουμε, από κοινού, να προσδιορίσουμε τις βάσεις για μια εποικοδομητική επιλεκτικότητα.

Υπό το πρίσμα αυτό πρέπει, επίσης, να παρέμβουμε ώστε να επιτύχουμε να μας υποβάλλονται περισσότερες αιτήσεις για την εκπόνηση διερευνητικών γνωμοδοτήσεων, είτε εκ μέρους της Επιτροπής, είτε του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, των μελλοντικών προεδριών ή άλλων οργάνων θεσμών και αρχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και από τους κοινωνικούς εταίρους, μέσω της διεξαγωγής αδιάλειπτου διαλόγου σε διάφορα επίπεδα και κατά κύριο λόγο με τις νομοθετικές και εκτελεστικές αρχές.

Σε όσο πιο πρώιμο στάδιο της διαδικασίας διαμόρφωσης των προανατολισμών και των αποφάσεων επιτύχουμε να ενταχθούμε, τόσο μεγαλύτερη θα είναι η αποτελεσματικότητα και η επιρροή μας. Για να το επιτύχουμε αυτό, θα πρέπει ωστόσο να διατηρούμε με την παρουσία μας σταθερές και ποιοτικές σχέσεις με τους κυριότερους αρμόδιους των επί μέρους επιπέδων.

Για το λόγο αυτό, αποδίδω ιδιαίτερη σημασία στο γεγονός ότι θα πρέπει να καταβάλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια για την επίτευξη συμφωνιών εταιρικής σχέσης και συνεργασίας με το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο. Χάρη σε μια παρόμοια συμφωνία, η συνεργασία μας με την Επιτροπή στηρίζεται σε στέρεες βάσεις και ο απολογισμός της συνεργασίας είναι εξαιρετικός. Βέβαια, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υπόκεινται σε διαφορετικούς όρους και διαφορετικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Για το λόγο αυτό, οι συμφωνίες που επιδιώκουμε με τα δύο αυτά όργανα, και για τις οποίες διαπραγματευόμαστε επί του παρόντος τόσο με το Συμβούλιο όσο και με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, δεν θα έχουν την ίδια μορφή, εφόσον θα πρέπει οι όροι καθώς και οι διαδικασίες συνεργασίας που θα μας συνδέουν να προσαρμοστούν στο εκάστοτε πλαίσιο.

Όσον αφορά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ακολουθούμε το σχέδιο δράσης που υιοθέτησε το Προεδρείο εφέτος την Άνοιξη. Χάρη στις προσπάθειες που κατεβλήθησαν, έχουν σημειωθεί ήδη κάποιες βελτιώσεις στις σχέσεις συνεργασίας. Μετά από τις συζητήσεις με τον Πρόεδρο Pat Cox, κατά τη Σύνοδο του Σεπτεμβρίου, μπορούμε να ελπίζουμε ότι θα επισπευσθεί η διαδικασία αυτή, χάρη στην υποστήριξή του.

Όσον αφορά το Συμβούλιο των Υπουργών, επιχειρούμε να καθιερώσουμε μια πιο συστηματική συνεργασία με τις κυβερνήσεις που πρόκειται να αναλάβουν την Προεδρία της Ένωσης. Σε πρώτη φάση, με την Ελληνική Κυβέρνηση, η οποία, κατά τις πρώτες συναντήσεις μας, έχει επιδείξει ιδιαίτερη διαθεσιμότητα προκειμένου να συμπεριλάβει την ΕΟΚΕ, κατά το πρώτο εξάμηνο του 2003, σε ορισμένες εκδηλώσεις και πρωτοβουλίες. Στη συνέχεια, με την Ιταλική και την Ιρλανδική Κυβέρνηση, με τις οποίες έχουμε ήδη έρθει σε επαφή. Εξυπακούεται ότι στηρίζομαστε, στις περιπτώσεις αυτές, στην πολύτιμη συνεργασία των Οικονομικών και Κοινωνικών Συμβουλίων των αντίστοιχων χωρών.

Η ΕΟΚΕ δεν μπορεί παρά να κερδίσει και οι εργασίες της θα καρποφορήσουν καλύτερα εάν συνεχίσει προς την ανάπτυξη μεμονωμένων συνεργασιών με άλλα όργανα,

οργανισμούς, πρακτορεία, ή ιδρύματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αλλά και οι εταίροι με τους οποίους θα συνεργαστούμε θα επωφεληθούν από τη συνεργασία αυτή.

Και αναφέρω, ως παράδειγμα, το "Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών διαβίωσης και Εργασίας" του Δουβλίνου, ο Διευθυντής του οποίου μας επισκέφθηκε το Νοέμβριο. Κατά την επίσκεψη αυτή, είχαμε την ευκαιρία να εκτιμήσουμε την έκταση των κοινών μας συμφερόντων τα οποία αποτελούν εξαιρετική βάση για τη μελλοντική διαμόρφωση των εργασιών μας, κυρίως όσον αφορά τις δραστηριότητες της νέας "Συμβουλευτικής επιτροπής βιομηχανικών μεταλλαγών" που άρχισε τις δραστηριότητές της στις 28 Νοεμβρίου. Έχουμε την πρόθεση να αναπτύξουμε περαιτέρω τη συνεργασία μας, κυρίως στους τομείς της απασχόλησης, της κατάρτισης και των συνθηκών εργασίας.

Ένα ακόμα πιο πρόσφατο παράδειγμα αποτελεί η Επιτροπή των Περιφερειών, με την οποία μοιραζόμαστε πολύ περισσότερα από τις κοινές υπηρεσίες. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και η Επιτροπή των Περιφερειών έχουν παράλληλες αποστολές. Και τα δύο όργανα αποτελούν εκπροσώπους των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, αφενός, και των τοπικών και περιφερειακών αρχών, αφετέρου, εφόσον διασφαλίζουν την εκπροσώπηση των συμφερόντων και προσδοκιών, αφενός, της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών και, αφετέρου, των περιφερειακών και τοπικών αρχών.

Θεωρώ, συνεπώς, σκόπιμο να αναπτύξουμε για ορισμένα θέματα κοινές δραστηριότητες με την Επιτροπή των Περιφερειών. Θα μπορούσαμε, π.χ., να εκπονούμε κατά περίπτωση κοινές γνωμοδοτήσεις για θέματα που ενδιαφέρουν ιδιαίτερα και την οργανωμένη κοινωνία των πολιτών αλλά και τις περιφερειακές αρχές. Θα μπορούσαμε ίσως, επίσης, να διοργανώσουμε κοινές διασκέψεις με στόχο να επεξεργαστούμε από κοινού κάποια θέματα που αφορούν και τα δύο όργανα.

Την περασμένη εβδομάδα είχα μια συνάντηση με τον Πρόεδρο της Επιτροπής των Περιφερειών και Δήμαρχο του Μπέρμιγχαμ κ. Albert Bore, κατά την οποία συζητήσαμε εις βάθος σχετικά με τη μελλοντική μας συνεργασία, για την οποία οι προβλέψεις είναι οι πλέον ευοίωνες, και θα ξανασυναντηθούμε προσεχώς για να εξετάσουμε συγκεκριμένες προτάσεις συνεργασίας.

Τέλος, θεωρώ απόλυτα αναγκαίο να προσδιορίσουμε το ρόλο της ΕΟΚΕ και τις προτεραιότητές της όσον αφορά τις εξωτερικές σχέσεις στο γενικό πλαίσιο της εξωτερικής πολιτικής της Ένωσης. Όπως γνωρίζετε, έχουμε αναπτύξει στον τομέα αυτό πολύμορφες δραστηριότητες. Ωστόσο, δεν αναπτύσσουμε ίδια εξωτερική δραστηριότητα αλλά εντάσσουμε τις προσπάθειές μας, όπως ήδη αναφέρθηκε, στο γενικότερο πλαίσιο της εξωτερικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο στηρίζουμε καταβάλλοντας προσπάθειες να διατηρήσουμε επαφές με τις οργανώσεις της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών –ή συμβάλλοντας στη δημιουργία τους- σε όλα τα κράτη ή ομάδες κρατών με τα οποία η Ευρωπαϊκή Ένωση διατηρεί ιδιαίτερες σχέσεις.

Η εξωτερική πολιτική κατέχει σήμερα προέχουσα θέση, δεδομένου ότι έχει αντίκτυπο και συνέπειες ακόμη και στο εσωτερικό της Ένωσης, γεγονός που με ωθεί να ασχοληθώ όλως ιδιαίτερος με τον τομέα αυτόν, σε συνεργασία με το τμήμα REX.

Οι ανταλλαγές που πραγματοποιούνται στα πλαίσια των διασκέψεών μας, των μικτών συμβουλευτικών επιτροπών, των συζητήσεων στρογγυλής τραπέζης, και άλλων βημάτων έχουν ως κύριο στόχο την επίτευξη της καλύτερης αμοιβαίας κατανόησης χάρη στην ενημέρωση καθενός των εταίρων σχετικά με τα κίνητρα του συνομιλητή τα προβλήματα που αντιμετωπίζει και τις λύσεις που επιδιώκει.

Κατά δεύτερο λόγο, σκοπός των συναντήσεων αυτών είναι, επίσης, η εξέταση των μέσων για την από κοινού επίλυση των προβλημάτων που υφίστανται καθώς και διερεύνηση των δυνατοτήτων μιας ενδεχόμενης στήριξης αλλά και απόκτησης γνώσεων σε σχέση με τον εταίρο. Τέλος, κατά γενικό τρόπο, ο στόχος είναι να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις που είναι απαραίτητες για την ανάπτυξη, ώστε να δοθεί μια θετική εικόνα στην κοινωνία τόσο από άποψη κοινωνική και οικονομική όσο και από άποψη πολιτιστική και πολιτική.

Η δράση μας εντός της διεθνούς ένωσης οικονομικών και κοινωνικών συμβουλίων και άλλων συναφών οργανισμών πρέπει, επομένως, να θεωρηθεί υπό το πρίσμα αυτό. Οι ενώσεις αυτές, χάρη στις σχέσεις που αναπτύσσουμε για τη στήριξη της εξωτερικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μας προσφέρουν τη δυνατότητα να έρθουμε σε επαφή και να αρχίσουμε διάλογο με οργανισμούς της κοινωνίας των πολιτών μιας σειράς κρατών των πέντε ηπείρων. Στα πλαίσια αυτά, εντείνουμε το ενδιαφέρον μας προκειμένου να είμαστε περισσότερο παρόντες και να εισακουόμαστε περισσότερο σε επίπεδο Ηνωμένων Εθνών. Για το λόγο αυτό, επανέλαβα το αίτημά μας να αναγνωριστεί η ΕΟΚΕ ως παρατηρητής στο ECOSOC του ΟΗΕ, προκειμένου να αποκτήσει έτσι μια επίσημη θέση παρατηρητή στη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας.

Εδώ και μερικές μέρες, είχα την ευκαιρία να συζητήσω το θέμα με το Γενικό Διευθυντή της ΔΟΕ κ. Juan Somavía, καθώς και με τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου Λόρδο Brett. Λαμβάνοντας υπόψη τις συγκλίσεις και πιθανές συνέργιες μεταξύ ΔΟΕ και ΕΟΚΕ, συμφωνήσαμε να δώσουμε συνέχεια στα συμπεράσματα της διάσκεψης για τα "δικαιώματα του ανθρώπου στην εργασία", την οποία διοργανώσαμε, σε συμφωνία με τον Επίτροπο Pascal Lamy, την προηγούμενη εβδομάδα. Η διάσκεψη σημείωσε, εξάλλου, μεγάλη επιτυχία.

Και φτάνω στη δεύτερη κατευθυντήρια γραμμή της πρότασής μου:

2. ***Να βελτιωθεί η αντιπροσωπευτικότητα και η αξιοπιστία της ΕΟΚΕ ως θεσμικού εκπροσώπου της κοινωνίας των πολιτών***

Θα πρέπει να φροντίσουμε ώστε να τεθεί σε εφαρμογή η απόφαση της ΕΟΚΕ του Φθινοπώρου 2001 χάρη στην οποία καθίσταται δυνατή η ανάπτυξη ενισχυμένου διαλόγου με τις αντιπροσωπευτικές οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών σε ευρωπαϊκή κλίμακα. Θεωρώ ότι οι συναντήσεις για το διάλογο και την ενημέρωση που διοργανώνουμε από την Άνοιξη του έτους αυτού σε συμφωνία με το Προεδρείο της Ευρωπαϊκής Συνέλευσης αποτελούν δοκιμαστική εφαρμογή του στόχου αυτού. Επί του παρόντος, μπορούμε να πούμε ότι η δοκιμή αυτή εφαρμόζεται με ικανοποιητικό τρόπο και μας επιτρέπει να εξαλείψουμε ορισμένες επιφυλάξεις που ήταν αισθητές, τόσο από τη δική μας πλευρά όσο και από την πλευρά των εταίρων μας. Σήμερα, πλέον, πληρούνται οι προϋποθέσεις για την πραγματοποίηση ενός περαιτέρω βήματος και την επεξεργασία μιας πιο αναπτυγμένης μεθόδου στο πλαίσιο της Συνέλευσης, με στόχο να πραγματοποιήσουμε το βήμα αυτό και σε άλλους τομείς.

Με την ίδια λογική, οφείλουμε στα πλαίσια της προαναφερθείσας απόφασης να επιτρέψουμε και στις αντιπροσωπευτικές σε ευρωπαϊκό επίπεδο οργανώσεις που δεν εκπροσωπούνται στην ΕΟΚΕ -και ιδιαίτερα στους εκπροσώπους των ευρωπαϊκών και διεθνών δικτύων των μη κυβερνητικών οργανώσεων- να συμμετάσχουν στην επεξεργασία των γνωμοδοτήσεων μας, π.χ., μέσω της συμμετοχής σε τακτικές συναντήσεις και ακροάσεις, την πρόσκλησή τους για συνεργασία, ιδιαίτερα στα πλαίσια των ομάδων μελέτης και εργασίας. Πρέπει, όμως, να αναπτύξουμε κατάλληλες διαδικασίες για το σκοπό αυτό. Ο νέος Εσωτερικός Κανονισμός που υιοθετήσαμε το Σεπτέμβριο περιλαμβάνει διατάξεις που μας ανοίγουν τη δυνατότητα να προχωρήσουμε ακόμη περισσότερο προς την κατεύθυνση αυτή, δημιουργώντας, π.χ., μια συμβουλευτική επιτροπή, ούτως ώστε να είμαστε στην πραγματικότητα αντιπροσωπευτικοί της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Όποια κι εάν είναι πάντως τα βήματα που θα μπορούσαμε να υιοθετήσουμε προκειμένου να συνεργαστούμε με τους παράγοντες αυτούς, είναι ευνόητο ότι η τελική απόφαση για τη μορφή και το περιεχόμενο που πρέπει να δοθεί στις γνωμοδοτήσεις που υιοθετούμε εναπόκειται στα μέλη της ΕΟΚΕ. Συνεπώς, πρόκειται για μια συμμετοχή στις διαβουλεύσεις και όχι για συναπόφαση. Είμαι πεπεισμένος ότι, κατά γενικό κανόνα, κάθε γνωμοδότηση η οποία θα τύχει της στήριξης των άμεσα ενδιαφερόμενων για το θέμα που εξετάζει θα ενισχυθεί και θα καταστεί πιο αξιόπιστη.

Είναι αυτονόητο ότι υπό το πρίσμα αυτό πρέπει να διευκρινίσουμε τα κριτήρια που πρέπει να εφαρμόζονται κατά τον προσδιορισμό της αντιπροσωπευτικότητας των οργανισμών και δικτύων της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Το ερώτημα είναι λοιπόν να γνωρίζουμε ποιος εκπροσωπεί ποιον. Παρόμοια διασαφήνιση συμβαδίζει άλλωστε και με τα συμφέροντα της Επιτροπής και του Κοινοβουλίου εφόσον και τα δύο όργανα θα συνεχίσουν, ανεξάρτητα από τη δράση που θα αναπτύξει η ΕΟΚΕ σχετικά, να αναπτύσσουν διάλογο με τον έναν ή τον άλλο οργανισμό για τομεακά προβλήματα ή ειδικά προγράμματα. Θεωρώ γι' αυτό βέβαιο ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή η Επιτροπή, ή ενδεχομένως και τα δύο όργανα, θα ζητήσουν από την ΟΚΕ την εκπόνηση διερευνητικής γνωμοδότησης για το θέμα της αντιπροσωπευτικότητας και, ενδεχομένως, για άλλα θέματα που συνδέονται με την εν λόγω προβληματική.

Είναι εξίσου ευνόητο ότι θα πρέπει, επίσης, να είμαστε πρόθυμοι να προσφέρουμε στις αντιπροσωπευτικές οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών τις υποδομές της ΕΟΚΕ, ιδιαίτερα σε περίπτωση δικτύων και διεθνών βημάτων, στο μέτρο που υφίσταται στο πλαίσιο αυτό συγκεκριμένη βούληση συνεργασίας ως προς το περιεχόμενο. Το θέμα αυτό θα πρέπει να εξεταστεί με τους ενδιαφερόμενους εταίρους και να μελετηθεί έτσι σε συνεργασία μαζί τους το σχέδιο διαδικαστικού κανονισμού, το οποίο θα πρέπει να εκπονηθεί το συντομότερο δυνατό. Θα πρέπει βέβαια να εξετάσουμε και τις δημοσιονομικές και οικονομικές επιπτώσεις της δράσης αυτής.

Στο ίδιο πλαίσιο εντάσσεται, επίσης, και η περαιτέρω ανάπτυξη του διαλόγου και της συνεργασίας με τα οικονομικά και κοινωνικά συμβούλια και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο στα ίδια τα κράτη μέλη. Κατά τα τελευταία έτη πραγματοποιήσαμε αξιοσημείωτη πρόοδο στον τομέα αυτό και τα αποτελέσματα έγιναν έντονα αισθητά κατά την τελευταία συνάντηση των προέδρων και των γενικών γραμματέων των οργάνων αυτών που πραγματοποιήθηκε στις 29 Νοεμβρίου, στο Δουβλίνο. Στο Δουβλίνο επιτύχαμε να

συμφωνήσουμε για μια κοινή στρατηγική όσον αφορά τους στόχους που πρέπει να προωθήσουμε στους κόλπους της Συνέλευσης και τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθήσουμε. Επιπλέον, ελήφθη η απόφαση να πραγματοποιήσουμε κοινή παρέμβαση προς τους Αρχηγούς Κυβερνήσεων, με βάση μια διακήρυξη που θα υπογραφεί από όλους τους Προέδρους.

Ακόμη ένα σημαντικό αποτέλεσμα συνιστά η συμφωνία να εργαστούμε από κοινού καθ' όλη τη διάρκεια του προσεχούς έτους με αντικείμενο την ανοιχτή μέθοδο συντονισμού. Ο στόχος θα είναι να μπορέσουμε να συντάξουμε, ενσωματώνοντας και τις παρεμβάσεις των Εθνικών Συμβουλίων, μια γνωμοδότηση για τις εμπειρίες και τις προοπτικές της διαδικασίας της Λισσαβώνας, με την ευκαιρία των τριών ετών από την έναρξη της εφαρμογής της.

Στο ίδιο πλαίσιο πρέπει, επίσης, να εντάξουμε και την ενεργοποίηση των σχέσεων με τους ευρωπαϊούς κοινωνικούς εταίρους. Λόγω του ρόλου που ανατίθεται στους ευρωπαϊούς κοινωνικούς εταίρους στα πλαίσια του ευρωπαϊκού νομοθετικού έργου καθώς και της σημαντικής θέσης που καταλαμβάνουν στις σχέσεις με τις διεθνείς οργανώσεις της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών, είναι απαραίτητο να έρχεται σε συνεννόηση με τις οργανώσεις αυτές η ΕΟΚΕ ως όργανο. Θα μπορούσαμε, νομίζω, να συμφωνήσουμε, τόσο με την UNICE όσο και με την ΕΣΣ, για τη συγκρότηση δύο περιορισμένων ομάδων εργασίας με στόχο να διευκρινιστούν οι αμοιβαίες σχέσεις μας, όπως απαιτείται, άλλωστε, και από τις αποφάσεις που θα προκύψουν από την ευρωπαϊκή Συνέλευση. Σ' αυτό το πλαίσιο προτείνω να πραγματοποιηθεί προς το τέλος του επόμενου έτους, σε συνεργασία με τους ευρωπαϊούς οργανισμούς των κοινωνικών εταίρων και ενδεχομένως με άλλους ενδιαφερόμενους οργανισμούς της κοινωνίας των πολιτών μια μεγάλη Διεθνής Διάσκεψη με θέμα "Κοινωνικός διάλογος και διάλογος της κοινωνίας των πολιτών: οριοθέτηση και συμπληρωματικότητα", η οποία θα μπορούσε να αποτελεί συνέχεια παλαιότερων συναντήσεων παρόμοιου τύπου. Χρειάζεται και σε αυτό το πλαίσιο να διευκρινιστούν τα πράγματα προς το συμφέρον των κοινωνικών εταίρων αλλά και ολόκληρης της κοινωνίας των πολιτών.

Ο τρίτος άξονας δράσης που προτείνω είναι ο ακόλουθος:

3. *Να αναπτυχθούν τα μέσα και οι εσωτερικές δομές της ΕΟΚΕ*

Κατά την περίοδο της θητείας μου ως Πρόεδρου, η ΕΟΚΕ θα κληθεί να αντιμετωπίσει, σε εσωτερικό επίπεδο, ορισμένες προκλήσεις και περιστάσεις που θα επηρεάσουν τις εργασίες της:

- την προσχώρηση δέκα νέων κρατών μελών, πράγμα που θα έχει ως αποτέλεσμα μια αύξηση κατά εκατό περίπου του αριθμού των μελών της ΕΟΚΕ κατά το πρώτο εξάμηνο του 2004. Η ΕΟΚΕ θα πρέπει να είναι έτοιμη, μετά από το σχετικό προβληματισμό σε βάθος, να προβεί στις απαιτούμενες επιλογές, π.χ., όσον αφορά το γλωσσικό καθεστώς και τις μεθόδους εργασίας. Έχουμε, εξάλλου, προβλέψει να προσκαλέσουμε στην Ολομέλεια του Μαΐου του 2003 τους εκπροσώπους των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών των μελλοντικών κρατών μελών.
- τη μετακόμιση στο κτίριο Belliard, που προβλέπεται να λάβει χώρα κατά το πρώτο εξάμηνο του 2004,

- την παγίωση των δραστηριοτήτων της συμβουλευτικής επιτροπής "Βιομηχανικές μεταλλαγές", που άρχισε τις εργασίες της στις 28 Νοεμβρίου.

Ενόψει αυτής της προοπτικής, και ιδιαίτερα λόγω των αναμενόμενων αποτελεσμάτων της Ευρωπαϊκής Συνέλευσης, αλλά και ενόψει των προκλήσεων που προκύπτουν από τη νέα μορφή της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ως θεσμικού εκπροσώπου της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών, αναλαμβάνω την υποχρέωση, αγαπητοί συνάδελφοι, να φροντίσω κατά την περίοδο της θητείας μου ως Προέδρου της ΕΟΚΕ:

- για την έναρξη χωρίς καθυστέρηση των εργασιών που αφορούν το καθεστώς των μελών το οποίο πρέπει να υιοθετηθεί το φθινόπωρο του 2003 ή το αργότερο την άνοιξη του 2004,
- να επιδιωχθεί η καθιέρωση ενός αξιοπρεπούς οικονομικού καθεστώτος για τα μέλη,
- να προετοιμαστεί στα διάφορα επίπεδα η άφιξη εκατό περίπου νέων μελών από τα νέα κράτη μέλη (και μεγάλου αριθμού υπαλλήλων) μετά την προσχώρηση,
- να επιδιωχθεί ο εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών και των μεθόδων εργασίας τους (*εφαρμογή των πρόσφατων αποφάσεων του Προεδρείου*),
- να καταστεί πιο διαφανής η δραστηριότητα του Προεδρείου και να υποβάλλεται σε τακτικά διαστήματα έκθεση δραστηριοτήτων στη σύνοδο ολομέλειας,
- να αναδιοργανωθεί ο προϋπολογισμός μας και να προσαρμοστούν οι ανάγκες σε προσωπικό και οικονομικούς πόρους στα αυξανόμενα καθήκοντα της ΕΟΚΕ,
- και τέλος να επιδιωχθεί η ανάπτυξη της ενεργού και συστηματικής στρατηγικής επικοινωνίας και πληροφόρησης, προκειμένου να ενισχυθεί η προβολή και κατ' επέκταση η ακτινοβολία των εργασιών της ΕΟΚΕ. Θα ήθελα να παραπέμψω σχετικά στο σχέδιο ανακοίνωσης που υιοθέτησε το Προεδρείο το 2001, διότι η ανακοίνωση αυτή σας αφορά εσάς ως μέλη άμεσα. Χωρίς τις προσωπικές σας προσπάθειες στους τομείς των δικών σας αρμοδιοτήτων, οι προσπάθειές μας ως οργάνου δεν μπορούν να έχουν τον απαραίτητο αντίκτυπο. Μετά τη μετακόμιση της ΕΟΚΕ στο νέο της κτίριο στην οδό Belliard, η οποία ευελπιστώ να πραγματοποιηθεί την άνοιξη του 2004, θα βρισκόμαστε σε μια γεωγραφικά πλεονεκτική θέση μεταξύ Κοινοβουλίου, Συμβουλίου και Επιτροπής η οποία θα μας προσφέρει πολυάριθμες νέες θετικές δυνατότητες πληροφόρησης και επικοινωνίας, τις οποίες θα πρέπει να αξιοποιήσουμε στο έπακρο.

Και ο τέταρτος άξονας δράσης που προτείνω είναι:

4. *Να ενισχυθεί η παρουσία της ΕΟΚΕ στο διάλογο για το Μέλλον της Ευρώπης*

Κατά τη διάρκεια των επόμενων δύο ετών θα ληφθούν στους κόλπους της Συνέλευσης και, στη συνέχεια, εκ μέρους της Διακυβερνητικής Διάσκεψης, οι αποφάσεις που θα καθορίσουν τη μελλοντική μορφή της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) καθώς και τη θέση κάθε οργάνου

της στο πλαίσιο του πολιτικού της συστήματος. Έχει ουσιαστική σημασία να επιβεβαιωθεί και να αναγνωριστεί με σαφήνεια ο ρόλος της ΕΟΚΕ τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό και να ενισχυθεί ο συμβουλευτικός της ρόλος.

Ενόψει της προοπτικής αυτής έχει κεφαλαιώδη σημασία τόσο για την ΕΟΚΕ όσο και για την οργανωμένη κοινωνία των πολιτών να διατυπώσει η ίδια η ΕΟΚΕ τα συμφέροντά της σε ό,τι αφορά το καθεστώς και τη λειτουργία της και να τα υπερασπιστεί σθεναρά.

Η προσπάθεια αυτή θα πρέπει να συνεχίσει τις βασικές επιλογές της θητείας που έληξε, αλλά να έχει ταυτόχρονα και καινοτόμο χαρακτήρα.

Δεν θα εμβαθύνω περισσότερο το θέμα αυτό, το οποίο το είχα αναπτύξει άλλωστε εκτενώς στην ομιλία που εκφώνησα στις 23 Οκτωβρίου.

Θα περιοριστώ στην υπενθύμιση των σημαντικότερων θεμάτων για τα οποία η ΕΟΚΕ θα πρέπει να παρέμβει στο πλαίσιο της Συνέλευσης και – εν όψει της Διακυβερνητικής Διάσκεψης που θα λάβει τις τελικές αποφάσεις σχετικά με το μελλοντικό Σύνταγμα - έναντι των κυβερνήσεων. Πρόκειται για τα ακόλουθα θέματα:

- η προάσπιση και η ανάπτυξη του ευρωπαϊκού κοινωνικού προτύπου ή του ευρωπαϊκού προτύπου κοινωνίας,
- ο συντονισμός της οικονομικής πολιτικής,
- η συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών και των οργανώσεών της στη διαδικασία διαμόρφωσης της πολιτικής γνώμης, στη νομοθεσία, στην εφαρμογή της, και σε διάφορες αποφάσεις, όπως είναι οι κανόνες που διέπουν τη διακυβέρνηση, το διάλογο, τόσο τον κοινωνικό όσο και το διάλογο της κοινωνίας των πολιτών,
- η λειτουργία και ο ρόλος της ΕΟΚΕ, δηλαδή η θεσμική θέση της ΕΟΚΕ σε σχέση με τα άλλα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά, επίσης, και σε σχέση με την ΕΤΠ και με τους ευρωπαίους κοινωνικούς εταίρους καθώς και η εντολή και η αποστολή της, τα δικαιώματα και τα μέσα της, η σύνθεσή της κλπ.

Εξάλλου, το θέμα αυτό εξετάζεται με μεθοδικό και συνεχή τρόπο από τους παρατηρητές μας στην Ευρωπαϊκή Συνέλευση, ένας εκ των οποίων είμαι και εγώ, μαζί με τον κ. FRERICHS, την κα SIGMUND και τους κκ SEPI, REGALDO και OLLSON, καθώς και από την υποεπιτροπή που συγκροτήσαμε για την παρακολούθηση των εργασιών της καθώς και για την εξαγωγή συμπερασμάτων για τη λειτουργία της ΕΟΚΕ. Η ολομέλεια θα ενημερώνεται σε τακτικά διαστήματα για τα θέματα αυτά. Είχα την ευκαιρία να συναντήσω τον κύριο Giscard d'ESTAING, Πρόεδρο της Συνέλευσης, στο πλαίσιο μιας συνεδρίασης της Ευρωπαϊκής Συνέλευσης λίγο μετά την εκλογή μου και πήρα την πρωτοβουλία να τον καλέσω να παραστεί σε μια προσεχή σύνοδο ολομέλειας και να συζητήσει μαζί μας για την πρόοδο και την εξέλιξη των εργασιών της Ευρωπαϊκής Συνέλευσης.

Ολοκληρώνοντας την παρουσίαση του προγράμματός μου, θα ήθελα σας διαβεβαιώσω πόσο ικανοποιημένος θα είμαι εάν, χάρη στην ενεργό συμμετοχή σας, στη συνδρομή σας προς όλα τα μέλη και τους συνεργάτες της ΕΟΚΕ, εάν λοιπόν επιτύχουμε μέσα στα δύο χρόνια που έρχονται να καταστήσουμε την ΕΟΚΕ ικανή, προς το συμφέρον της Ένωσης και των κρατών μελών και προς το συμφέρον όλων των ευρωπαϊών πολιτών, να διαδραματίσει με επιτυχία το ρόλο της ως *"προνομιούχο θεσμικό βήμα διαβούλευσης, εκπροσώπησης, ενημέρωσης και έκφρασης της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών, βήμα το οποίο παρέχει τη δυνατότητα στους εκπροσώπους των κοινωνικοοικονομικών οργανώσεων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών να αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της διαδικασίας διαμόρφωσης των πολιτικών και των αποφάσεων σε κοινοτικό επίπεδο"*, όπως αναφέρεται στο ψήφισμα της ΕΟΚΕ της 19ης Σεπτεμβρίου (προοίμιο, σημείο 1).

Αυτή είναι η αποστολή για την οποία ζητώ την υποστήριξη και την ενεργό συνεργασία σας.
